

Головне управління ДПС в Одеській області
вул. Семінарська, 5, м. Одеса, 65044
Тел. (048) 725-83-58, факс (048) 707-28-07
od.tax.gov.ua, od.official@tax.gov.ua

Сплата податкових зобов'язань з плати за землю

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня за порушення строків сплати податкових зобов'язань з плати за землю, якщо платник податку не сплатив податкові зобов'язання, задекларовані в податковій декларації з плати за землю, а погашення податкового боргу відбулося внаслідок подання уточнюючої декларації щодо зменшення сум раніше нарахованих зобов'язань відповідно норм п.п. 69.14 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ?

Головне управління ДПС в Одеській області повідомляє, що відповідно до п. 54.1 ст. 54 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI (далі – ПКУ), крім випадків, передбачених податковим законодавством, платник податків самостійно обчислює суму податкового та/або грошового зобов'язання та/або пені, яку зазначає у податковій (митній) декларації або уточнюючому розрахунку, що подається контролюючому органу у строки, встановлені ПКУ. Така сума грошового зобов'язання та/або пені вважається узгодженою.

Податкове зобов'язання щодо плати за землю, визначене у податковій декларації на поточний рік, сплачується рівними частками власниками та землекористувачами земельних ділянок за місцезнаходженням земельної ділянки за податковий період, який дорівнює календарному місяцю, щомісяця протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) місяця (п. 287.3 ст. 287 ПКУ).

Нарахування пені розпочинається при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок відповідно до ст. 50 ПКУ, – після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання (п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ).

Згідно з п. 124.1 ст. 124 ПКУ у разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання (крім грошового зобов'язання у вигляді штрафних (фінансових) санкцій, застосованих до нього на підставі ПКУ чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, а

також пені, застосованої до нього на підставі ПКУ чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи) протягом строків, визначених ПКУ, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу в таких розмірах:

при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 5 відс. погашеної суми податкового боргу;

при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, – у розмірі 10 відс. погашеної суми податкового боргу.

Підпунктами 14.1.175, 14.1.152 п. 14.1 ст. 14 ПКУ визначено, що податковий борг – це сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному ПКУ.

Погашення податкового боргу – це зменшення абсолютного значення суми такого боргу, підтверджене відповідним документом.

Джерелами самостійної сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податків є будь-які власні кошти, у тому числі ті, що отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна, випуску цінних паперів, зокрема корпоративних прав, отримані як позика (кредит), та з інших джерел, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею, а також суми надміру сплачених платежів до відповідних бюджетів (абзац перший п. 87.1 ст. 87 ПКУ).

Законом України від 11 квітня 2023 року № 3050-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно» (далі - Закон) внесені зміни до ПКУ, зокрема в частині адміністрування плати за землю.

Відповідно до п.п. 69.14 п. 69 підрозд. 10 розд. XX ПКУ за період з 01 березня 2022 року до 31 грудня 2022 року не нараховується та не сплачується плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) за земельні ділянки, що перебувають у власності або користуванні, у тому числі на умовах оренди, юридичних осіб що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України.

Починаючи з 1 січня 2023 року, за земельні ділянки (земельні частки (паї), що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, які включені до Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності) не нараховується та не сплачується

за період з першого числа місяця, в якому було визначено щодо відповідних територій дату початку активних бойових дій або тимчасової окупації, до останнього числа місяця, в якому було завершено активні бойові дії або тимчасова окупація на відповідній території.

Дати початку та завершення активних бойових дій або тимчасової окупації визначаються відповідно до даних Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією.

Перелік територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначений наказом Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309 (зі змінами) (далі – Перелік).

Платники плати за землю, які до дати набрання чинності Законом задекларували за 2022 – 2023 роки податкові зобов'язання за земельні ділянки, що розташовані на територіях активних бойових дій або на тимчасово окупованих Російською Федерацією територіях України, мають право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання шляхом подання в порядку, визначеному ПКУ, уточнюючих податкових декларацій за відповідний період.

З огляду на вищевикладене у платників податків право застосування Переліку виникло лише після внесення змін до ПКУ Законом, а саме з 06.05.2023 платникам плати за землю, які до дати набрання чинності Законом відповідно до п. 286.2 ст. 286 ПКУ задекларували за 2022 та/або 2023 роки податкові зобов'язання з плати за землю за земельні ділянки, що розташовані на територіях активних бойових дій або територіях тимчасово окупованих Російською Федерацією, визначених підрозділом 2 розділу I та розділом II Переліку, надано право відкоригувати нараховані податкові зобов'язання з плати за землю за період березень 2022 - грудень 2023 року шляхом подання в порядку, визначеному ПКУ, уточнюючих податкових декларацій.

Відповідно до норм ПКУ пеня та штрафи не нараховуються з огляду на положення п.п. 69.1 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ та зміни, внесені до п. 129.9 ст. 129 ПКУ, а саме згідно з п.п. 129.9.7 п. 129.9 ст. 129 ПКУ, пеня не нараховується, а нарахована пеня підлягає анулюванню у випадку вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою внаслідок введення воєнного, надзвичайного стану.

Отже, до платників плати за землю, які надаватимуть до контролюючих органів уточнюючі податкові декларації за звітні (податкові) періоди, що припадають на період дії воєнного стану, з метою зменшення відповідно до п.п. 69.14 п. 69 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ податкових зобов'язань з плати за землю (земельного податку та/або орендної плати), не застосовується відповідальність у вигляді штрафних санкцій (п. 124.1 ст. 124 ПКУ) та пені (п. 129.9 ст. 129 ПКУ).